

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 101

Číslo: 1

3. ledna 2021

Cena: 10 Kč

Na prahu nového roku

Nejhezčí novoroční píseň v češtině je zrovna někde uprostřed mezi hudbou duchovní a lidovou. Proto se hodí k půlnočnímu silvestrovskému připitku, a to již v prvních minutách nového roku. Je to píseň, kterou všichni znáte: „Aby nás pán Bůh miloval“. Jen málokdo si uvědomuje, že s krásnou melodií pronáší obsahově nádhernou a podstatnou modlitbu, kterou Bohu přednášely generace před námi a budou tak činit i generace po nás. Její slova jsou každému jasná a srozumitelná, až na důležitá tři slova, která si dnes lidé vykládají jinak, než jak tomu rozuměly naše matky a naši otcové. Je to výraz „jenom to samé“... V moderní hovorové češtině by to znamenalo: jenom stále totéž. Ale původní význam byl jiný: „jenom to samé“ znamenalo: „jenom to podstatné“ či „jenom to jediné“. To je v souvislosti s touto písní jistě význam původní. Samozřejmě, každý z nás by si mohl nejen na počátku nového roku vyprošovat duchovní dary jak pro sebe, tak i své blízké. Mohli bychom od Boha žádat mnoho, ale my ho v podobě tohoto lidového kulturního dědictví žádáme jenom o to podstatné: „aby nás miloval“. Tato píseň nese v sobě příkladnou skromnost křesťanské modlitby plné odevzdanosti. Nechceme od Boha hory doly, chceme jedno potřebné, a to hledat a zakoušet Boží království zde mezi námi a zároveň nebeskému Otci důvěřujeme, že všechno ostatní, co si na přelomu roku tolik přejeme, pokud to potřebujeme, dostaneme navíc. Ale ona klíčová prosba zní, aby nás miloval. Nikdo nemůže Boha žádat o větší lásku, neboť tak Bůh miloval svět, že poslal svého Syna narozeného z Marie Panny zasnoubené Josefovi, aby se láska Boha Otce zrodila v Betlémě. Ta je svorníkem dokonalosti. Proto si nevyprošujeme více lásky Boha, když ho prosíme, aby nás miloval, ale prosíme sami za sebe. Žádáme toho, který je láska, aby v nás svou milostí odstranil všechny překážky, které jeho lásce klademe. Žádáme toho, kdo je láska sama, aby překonal naše sobecké srdce a dokořán je otevřel pro svou lásku. Vyprošujeme si, aby nás učinil méně nehodnými své lásky a méně nepřístupnými své lásce. Tento postoj znamená věrně následovat ducha Kristova evangelia a zároveň přináší uklidnění a vnitřní mír, který je předpokladem toho vnějšího, jehož obsahem je usmíření, odpuštění, solidarita a vzájemná úcta.

Biskup Augustin připomínal svým bratřím a sestrám: kdo zpívá, dvakrát se modlí. Tak při připitku na nový rok, prosím, zanotujme, třeba jen v tichosti šeptem, tuto vroucí píseň našich předků „Aby nás Bůh miloval“ a při tom myslíme na všechny kolem nás a na sebe navzájem. Pak v této společně přednesené modlitbě bude jistý příslib proměny lidských srdcí a nastolení lepších časů. Kéž se tak stane. JSv

Tisíce malých zázraků

Už je to zase tady. Vzkročili jsme do nového roku 2021. Mnozí z nás mají jistě očekávání, že tento rok bude o něco lepší, protože (co si budeme povídat) rok 2020 za moc nestál. Začalo to obrovskými požáry v Austrálii, pokračovalo výbuchem v Bejrútu, střety v Bělorusku, povodněmi v Číně, válkou v Karabachu a v neposlední řadě koronavirovou krizí, která postihla celý svět. Zní to všechno opravdu děsivě.

Na druhou stranu nelze nezmínit, že se v roce 2020 událo i ledacos pozitivního: V Africe byla zcela vymýčena dětská obrna, byla vynalezena vakcína proti covidu, ale také se staly tisíce menších událostí, které se sice nedostaly na titulní stránku světových médií, jejich váhu to však snížit nemůže.

V Itálii, na palermské univerzitě, odpromoval nejstarší student – bylo mu 96 let. Bylo také vynalezeno chytré kolečkové křeslo pro lidi s handicapem, které dokáže zdolat schody – další bariéra v jejich každodenním životě tedy bude brzy prolomena. Švédští vědci zase vytvořili vodovodní kohoutek, který rapidně sníží spotřebu vody, což je z hlediska životního prostředí skvělá zpráva.

Náctiletý mladík David Aguilar sestrojil robotickou protězu ruky pomocí součástek ze stavebnice Lego. Tento student z Barcelony, který se narodil z důvodu genetického onemocnění bez pravého předloktí, tak díky svému vynálezu robotické paže ukazuje světu, že nic není nemožné. Třiasedmdesátiletý Antonio La Cava, bývalý učitel na základní škole, přetvořil tříkolovou dodávku na

Pokračování na str. 4

Před 101 lety vznikla Církev československá husitská

Církev československá husitská vznikla 8. ledna roku 1920 po rozpadu Rakouska-Uherska na konci první světové války a po vyhlášení samostatného státu Československa. Místem setkávání reformně smýšlejících římskokatolických kněží byl Národní dům na Smíchově, kde na jednání dne 8. ledna 1920 došlo k odvážnému rozhodnutí o založení samostatné křesťanské církve národního charakteru. K vyhlášení nové církve došlo dne 11. ledna roku 1920 v kostele sv. Mikuláše v Praze na Staroměstském náměstí.

Vizí otců zakladatelů bylo, že se podaří utvořit většinou katolickou národní církev, v níž budou uskutečněny požadované reformy, jako je bohoslužba v národním jazyce, demokratizace církevní správy, zdobrovolnění celibátu a další. Farský neviděl řešení české náboženské otázky v přestupu k protestantismu. Vycházel přitom ze skutečnosti, že český národ byl římskokatolického vyznání, ke kterému se vrátil po Bílé hoře. „Během třistaleté protireformace se

nejen četné zbytky katolického obyvatelstva udržely neztenčeny, nýbrž převládá většina utrakvistů luterských i bratrských, nemluvě ani o podobojích původního typu, byla pokatoliceňna tak, že dnes o své minulosti ani nevědí“ (Český problém církevní, 1919, s. 18). Farský viděl řešení v obnově katolické církve, ne v přestupu k protestantismu, i když většina dávných předků byla protestantského vyznání. Užívá obraz stromu, u kterého nelze uříznout vršek.

Farský říká: „Nevidím jiného východiska nežli zreformovat katolickou církev od základu v duchu nové doby“ (tamtéž).

O dr. Karlu Farském a o jeho dalších spolupracovnících hovoříme jako o „zakladatelích nové církve“. Svým způsobem je to oprávněné. Karel Farský však sám toto označení odmítal: „My se nepokládáme za žádné zakladatele církve československé ani za reformátory“ (Z pode jha, s. 42).

Pokračování na str. 4

Psali jsme před sto lety

V. Lemberk „Pro víru“, historická hra o čtyřech dějstvích (...) Více než vhod přichází našim vzdělávacím kroužkům a ochotníkům br. Lemberk se svojí hrou. Nepochybujeme, že tam, kde bude dobře, s láskou a porozuměním sehrána, strhne ještě poslední vlažné, nerozhodné a váhavé. Děj odehrává se ve východních Čechách v době „temna“, t. j. největšího útisku náboženského, kdy fanatické vrchnosti ruku v ruce s nenávisťnými jesuity ubíjely poslední zbytky staré, česko-bratrské víry. Zvláště druhé jednání, když se rozptýlené stáde, potajmu vyznávající víru otců svých, sejde v lesním zátiší, aby vyslechlo slova posily od česko-bratrského kněze Liberdy (historická osoba), který tajně je přišel posílit ve víře, a jsou náhle překvapeni panskými dráby a Koniášem, zvláště tyto scény budou působiti jistě silným dojmem. Děj se dramaticky přihrocuje, Koniáš, kterému stojí všechna násilnická moc panská k ruce, se podaří zničit rodinné štěstí a životy nešťastným sedlákům, věrným svojí víře až na smrt, ale závěrečná apotheosa, kdy se ubohé zmučené Marii, ženě a dceři Koniášem ubitých mučedníků, zjeví Matka Vlast, obklopená legionáři a Sokoly, která slíbí, že útlak mine, že přijde doba, kdy zas duch předků ožije a vtělí se v nové víře, ku prospěchu a blahu národa, dává vyznání smírným, slibným akordem lepšího příští. Hra je snadno proveditelná, nevyžaduje nákladných dekorací, je umělecky cenná a jak již shora poznamenáno, velmi účinná. (...) Provozovací právo poskytuje Církev československá. Nápěvy k písním, ve hře obsaženým, obstará autor V. Lemberk, odborný učitel v Jičíně. Český zápas č. 44, 3. 12. 1920, s. 8

Slova do prázdna

Dokončení povídky Bohumila Ždichynce z minulého čísla

V umělém spánku cestují pozpátku. Nevyzpytatelné děje přinášejí úzkost, člověk investuje hazard a nakupuje strach v honbě za přeludy. „Vrací se Válka s mlouky?“ mumlám si a pokyvují hlavou. Vzpomínám, že na vzdáleném ostrově Koro v souostroví Fidži je vesnice Nathamaki, jejíž domorodí obyvatelé prosluli obyčejem „turtle calling“. Při tomto rituálu stojí muži na břehu moře a spustí lkavý chorál. Hned poté se z hlubin

vynořují obrovité želvy a na tento sborový zpěv připlouvají ke břehu. Levitace přivádí k samotě myslí, ale nechci na jinou planetu. „Žítí je částicí geometrické krásy, nekonečné do hloubky i šířky. Připomíná to jazzový ragtime, ve kterém se přízvuk přesouvá z těžké doby na lehkou, s níž následující hodnota splývá,“ sdělují Nerovi z Itálie. „Humanismus na úrovni buněk má mnoho proměnných. Plíce, cévy, srdce, mozek

i geny vykazují fraktální kompresi dat s chaotickým kódováním.“ Digitální psychodrama jako vystříženě ze salonu sanatoria Les Cerisiers, idylického domova Friedricha Dürrenmatta. Svět pomalu a jistě přestává být srozumitelným. „Činem v prostoru neseš uvnitř vesmír s jeho detaily, stáváš se bytostí, kopírující mýty v krystalech a blescích,“ říká hlas shůry.

* * *

Je podzim 1884. Mlčení hlubin světů, zvolna tající v náručí neměnného rytmu kosmu. Ocitám se u Napoli Centrale, hlavního nádraží v Neapoli. Na náměstí Piazza Garibaldi stepuje stacatto zvuků. Ulicemi drkotají kočáry s těly chladnými jako mrtvolky, s očima vytřeštěnými a pootevřenými ústy. Směřují do přestupní stanice, cholery nemocnice Santa Maddalena. Napohled už mrtví, ale přesto dosud živí. Odtud cesta pokračuje do společného hrobu na Camposanto dei Colerosi. Bolest, skrytá v podstatě genů, kráčí trpělivě za světem.

„Je-li Bůh, proč nevinní trpí?“ ptají se Jákobovi potomci. „Bůh se nemění, vše promíjí. Performance času je o naději,“ slyším čísi hlas. „Uhelný kámen nalezen ve svících z Kumránu.“ Všude pach karbolu.

Kámen jde za láskou cestou bez návratu, lehce a tiše obchází kapky vody, polibky poztráčené v kruzích na hladině. „Než se vody zeptáš na bolest v kameni, v otisku smrti je hvězdné znamení jak přetvořit utrpení v ryzi mlčení,“ říká mi anděl. „Čas a prostor jsou nástroje, jimiž mysl tmelí svět. Pociť, že už jsi tu jednou byl, krásné dějá vu. Bez elementárního přičinění nezávislého tvůrce nelze porozumět vzniku, pohybu a vývoji života. Nesázej na pouhou náhodu. Tělo a mysl spolu sdílí stejný čas, ale nikoliv prostor.“ V neuronálních sítích krouží komatosen sen.

V prostoru mezi touhou a strachem, realitou a iluzí, a životem a smrtí se dotýkám alternativního, nehmotného světa. Živé bytosti tvoří svébytný celek, hledající identitu v proměně. To se týká člověka i živé a neživé přírody. „Lze minulost nejen vrátit, ale i znovu prožít? Je život permanentně proměnlivý parazit myslí – chameleon smyslů? Půjde svět dopředu nebo zpět?“ rád bych znal odpověď. Bludný patogen bloumá tělem, pomíjivý pocit, co nastane. Scéna jako vystřížená z jiného světa. „Jak by nadřadně jara 2020 zachytil dávný kolega, lékař a spisovatel Axel Munthe?“

Ve Farmacia di San Gennaro, která je nepetržitě otevřena, mi majitel podává směs proti choleře s obrázkem svatého Gennara, umrlčí lebkou a nápisem: Morte al Colera! „Pijte, je to rodinné tajemství,“ říká lékárník don Bartolo. „Drží to při zdraví i doktora Axela Muntheho, který k nám přijel přes Laponsko až ze Švédska. Schází se u mne duchovní smetánka. Říkají, že když umírající opustí fyzický obal, tělo, duše se odpoutá, ale hned neodchází. Ve chvíli tělesné bolesti zůstává u těla. Teprve potom odchází za světlem do jiných dimenzí. Život je maskovanou bombou, co po staletí odtikává a čeká, až skrytou zášť věku nebude možné dál v sobě uzamykat.“

V nočních uličkách na zavřená víčka lidských koster buší tornádo podvědomí. „Žítí není lidským konáním, jsi pohybem boží přírody, máš vnitřní a vnější svět. Ve faustovské chvíli toužíš zbavit se smrti. Můžeš si plnými doušky nasát do plic karmický pocit, zahnat žízeň esoterie,“ rezonují slova dona Bartola. Přebývajíc potenciál toho, co ve věcech a dějích očekávám – ve srovnání s tím, co nacházím bezprostředním kontaktem –, způsobuje, že si uvědomuji lépe hranici života a smrti. „Co prožívají

Pokračování na str. 3

Tříkrálový

Sehnat o svátcích ubytování v Bejt Lechem není žádná legrace a to sčítání lidu nařízené Římany je taky pěkná patálie, ale když do našeho malónu přijela ta těhotná holka na oslu a za ní se ploužil starý dobrák Josef, co má tesařskou dílnu až v Nazaretě, pochopil jsem, že jsou oba na útěku. Žid má ovšem vědět, co se patří, když na jiného Žida dolehne nouze. Taková pohostinnost je ze zákona. Jinak bych jim neposkytl ani ten chlívěk k přenocování.

Ta Mirjam je samozřejmě svobodná a ještě tu noc porodila. Nechal jsem jim teplý koutek za stáním pro dobytek a přihodil víc slámy, aby děcko vydrželo. Při představě, že by slehla doma, v Nazaretě, mi běhal mráz po zádech. Podle Mojžíšova zákona by byla souzena a ukamenována, jak víte, dodržování práva není jednoduchá věc, Židi vůbec nemají na různých ustláno, ale pořádek musí být, kdepak, aby se holka nechala obtěžkat před svatbou, co by to bylo za móresy.

To děcko je divné, nezabřečí jak je den dlouhý a v chlívě se přitom dveře netrhnou, hnedle tu první noc se tam trousili pastýři, co hlídají stáda za Bejt Lechem, a nosili dary na přilepšenou. Tahle chudina umí držet pohromadě, z toho by měl i Mojžíš radost. A kluk roste jako z vody, prý mu dali jméno Jošua, to by mě zajímalo po kom, ale někdy je lepší se neptat. Už aby sbalili svých pár švestek a táhli. Kamenování přece není žádná legrace.

Příhoda s nemanželským děckem se rozkřikla, hanba povídat. Dneska ráno přišli od Jerušalajim tři učenci, prý putují z Babelu za novou hvězdou. To bych rád věděl, jestli mají u Eufratu i jiné starosti než koukat v noci po hvězdách. Tihle vědci jsou všichni stejně potrhli. Nasoukali se do chlívka, brali děcko do náruče a vedli moc divné řeči o budoucím králi Izraele. Kdyby tohle z huby vypustil někdo z domácích, skončil by ve vězení. Herodes je velký panovník, víme, ale smyslem pro humor nehýří, ne nadarmo se říká, že je lepší být Herodovým vepřem než synem, ale psst, nic jste neslyšeli.

A tak jsem si konečně oddechl. Večer byl chlívěk prázdný, ti tři prý odjeli na jih, snad se vytratí do ciziny, než ten šrumec kolem dítěte utichne. Stejně mělo zvláštní oči, takové vážné, dospělé, královské; no dobře že tak, už aby bylo zas po svátcích. Jan Schwarz, NO Bratislava

Z kazatelského plánu

Druhá neděle po Vánocích

Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí. (Žalm 93,1)

První čtení z Písma: Jeremjáš 31,7-11

Tužby vánoční

2. Abychom za příchod Syna Božího na svět vděční byli, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom poselství pokoje našim bližním přinášeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma

Bože všemohoucí, celý svět jsi naplnil světlem svého vtěleného Slova. Pomoz nám, abychom se tvým Světlem nechali vést ve všem, co konáme! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Efezským 1,3-14

Evangelium: Jan 1,10-18

Verše k obětování: Žalm 118,26-27

Verš k požehnání: Jan 1,12

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, děkujeme ti za to, že jsi na svět seslal světlo své slávy. Přiveď nás a všechny lidi k poznání tohoto Světla - tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 227, 231, 316, 317, 320, 210

Nad Písmem

A slovo se stalo tělem

(Jan 1,10-18)

Vázení a milí, sestry a bratři, tak jsme se dočkali. Udělali jsme první kroky v novém roce 2021, snad ty úplně první míří do kostela, což je jistě krásná cesta za někým, kdo je Dárcem života. Chceme sdílet v obecnosti církve radostnou zvěst, poděkovat Bohu za jeho laskavost a vyprositi si milost a požehnání. Otevíráme Písmo svaté hned v první kapitole Janova evangelia. Zvláštní čtení. Vtělení ještě jinak. Jaksi více teologicko-filozoficky, snad lze říci. Může to dnešního člověka vůbec zaujmout? Není schůdnější vánoční vyprávění v podání Lukášově?

To vše v situaci, kdy jsme v bodě přelomu, myšleno nejen, co se týče let, ale i celosvětových poměrů. Klademe si spousty otázek, pochybujeme, tudíž jsme, nicméně: Jak obstat, jak si zachovat vnitřní čistotu a věrnost srdcí, když je tu taková míra problémů, nejistot, nespravedlností?

Pomozme si pohádkou. © Možná si vzpomenete na tu od Boženy Němcové O chytré horáky. Tady a teď bychom ji potřebovali, aby nám ve své moudrosti pomohla a rozřešila: Máme se ještě otáčet, rozvažovat, postávat a vzpomínat, co nám dal a vzal loňský kalendářní rok, anebo už prostě stojíme oběma nohama v novém roce a tedy vše, co bylo, už je staré, omšelé – a vlastně i ten novoroční jásot už je za námi? Chytrá horákyň by možná poradila kompromis: Ano, už je nový rok, ale proč nepodržet odedávna zaslíbenou naději, poselství platné pro všechny časy?

Zpráva Janova je jiná stylem, obsahem totožná se synoptiky. Centrem výpovědi je Ježíš. Slovo, které se

stalo tělem. Bůh se nám přiblížil a my jsme mnohdy překvapeni. Udála se nepochopitelná věc, uchopitelná pouze vírou. Jenže my jsme kolísaví, roztěkaní. Stačí málo a naše víra je ta tam, dáváme přednost jistotám tohoto světa. Viditelnému před neviditelným, tělesnému před duchovním atd. Ale Bůh sestoupil do našeho světa, vyšel nám vstříc. Stal se tělem a my s Ježíšem putujeme a cítíme sami v sobě zranitelnost i slávu, křehkost i důstojnost, chlad i žár. Poznáváme, jaký je Bůh, jak jedná, „jeho styl“. Víme, že toto jednání se naplňuje v Ježíšovi.

Svět je v pohybu a my taky. Slovo uvádí do souladu, vítězí nad chaosem, představuje řád. Není to pouhá informace, jde o dění, dynamiku, událost. Tajemství spojení Boha a člověka. Výzva dívat se na člověka ještě jinak. Jako na toho, v kom je Kristus, obnovující, uzdravující, pozvedající. Uvědomujeme si to?

Sestry a bratři, vstupujeme do neznáma, čeká nás cesta novým rokem. Nevíme, co bude. Jen vnímáme, když vystřízlivíme, jak je svět složitý a naše osobní vztahy taky. Vidíme konflikty, konfrontace, války, vedle všeho dobrého i zlé. Dotýká se nás to, a tak i do dalších dní a týdnů vstupujeme trochu rozpolcení.

Jan se snaží popsat úžasnou věc. Jsme milováni a obdarováni samotným Bohem, počítá s námi, ví o nás.

Naše odpověď bývá nedokonale. Ale i tak můžeme být šťastní. Jako děti plně důvěřující svým rodičům. Ptají se na všechno možné a dostávají odpovědi. V kritických chvílích, kdy je opuštěti sebevědomí a pýcha, se s pokorou i nadějí mají na koho obrátit. A věří. Tolik věří, že táta s mámou vědí, udělají, pomohou!

Je třeba se znovu a zase ujišťovat o zaslíbené naději? Právě jsme oslavili narození Páně a začínáme další rok svého života. Smíme ho začínat ve jménu Ježíšově a doufat, že nám pomůže a bude nás zachraňovat. Kéž bychom to prožívali a silně vnitřně zakoušeli!

Bůh se stal tělem, aby člověka znovu učinil pokorným a zodpovědným. Abychom si byli navzájem pomocníky, přáteli, utěšiteli. Ježíš přinesl a přináší nové – nebyla to revoluce technická, ekonomická, biologická a co já vím ještě jaká – byla to revoluce, která vynesla nová srdce. A za jejich obnovu se modlíme a prosíme. Pak nám všem bude lépe. Důvěřujme Bohu, že s ním jdeme opravdu vpřed. V modlitbě. Otevírá možnosti. Postup. Trebas jen o píd, bez velkoleposti. Ale k životu. Ke svobodnému lidství. Toto zvěstujeme, na to je třeba pamatovat, takto je třeba přistupovat k přítomnosti i budoucnosti, aby se dalo dobře žít. Ať nás v tomto novém roce 2021 provází Boží ochrana, milost a požehnání!

Tomáš Chytil

Pane, díky, že jsi přišel. A že nás neopouštíš.

Ved' mne i mé sestry a bratry noci i dnem.

Kéž se naše srdce naplní poslušností a pokorou, aby rozpoznala tvou slávu a plnost milosti a pravdy! Amen.

Slova do prázdna

Pokračování ze str. 2

duše, když opouští tělo? Lze přežít skrze mlčení?“ ptám se, když za sebou spatřím pouhý stín. „Plynutí v nejistotě vytváří stabilitu,“ říká našeptávač shůry, „přeješ-li si něco, co není, vůle dá skutkům křídla.“ Obnažené duše v přitažlivosti nepoznaného Boha se ptají, jak se zbavit pout, vzlítout a letět. Složení z částic, mrtví a živí v příbězích různých světů, čekají na zázrak lásky. „Dostaví se?“ Prázdnota za prostorem není neexistencí ničeho čili nicoty. „Je knihou o životě a smrti, podstatou lidské mysli, neomezeným základem čehokoliv pro cokoli, co se může objevit, změnit či s ozvěnou zmizet,“ řekl by Axel Munthe. V křehkosti proměn si život sahá na dřeň, z něčeho rukama neuchopitelného chce šťasten být. Na nemocničním lůžku v cholerové nemocnici odsouzenec k neživotu drží za ruku vykladačka karet, bílá smrt. V těžké hodině ustát zemětřesení, porazit vlastní stín, ale nejde to. S poslední otázkou se vyhnanec z ráje obrací ke kříži: „Je smrt bez viny?“ Nazítí čekám na Muntheho před železnými vraty Il Convento delle Sepolte Vive. Kláštera za živa pohřbených, zbudovaného na troskách antického chrámu. I do této uzavřené komunity se dostal cholerový bacil. „Sestro Ursulo, víte, kdo je tamten chlapec?“ zeptal se mladý lékař a ukázal na malého Erotu pod cypřiši. Myslíla, že to je anděl. „Je to řecký bůh lásky Eros, je nezničitelný,“ odvětil. „Když Psyché opustila podsvětí, rozhodla se otevřít tajnou

skříňku a vzít si z ní špetku krásy pro sebe v domnění, že si tím zajistí Erótovu lásku. Uvnitř byl ale věčný spánek, jenž ji překvapil a uspal. Eros, který jí mezitím odpustil, přiletěl k jejímu tělu a odstranil jí spánek z víček, a poprosil Dia i Afroditu o svolení ke sňatku s Psyché. Bohové souhlasili, Zeus dal Psyché nesmrtelnost a Afrodita tančila na jejich svatbě.“ Jeho paže se kolem ní ovinuly, cítí prudké úder jejího srdce na své hrudi. Ve chvíli beze jména zemská tíže dostávala křídla a z dále přicházela píseň, jež zůstala nedožita.

„Musíš tajit smutek, ohraničený plynutím času,“ poradila mladému lékaři Psyché. Byla to dívka s motýlími křídly, nejkrásnější ze tří dcer anatólského krále. Zvuk rychlejší než pták stoupal do oblak a odtud se s ozvěnou navracel andělský hlas: „Živote, postůj, láska je úžas!“ Stačil jen letmý polibek a cestou z kláštera, na Strada Piliero, doktor Munthe omdlel. Zachráněn v cholerové nemocnici ukončil pobyt v Neapoli. Se zpátečním lístkem jsem se stávil v přístavu. Stál tam neznámý muž. Jako vystřížený z Bible. Volali na něho: „Pietro apostolo!“ V rukou držel housle. Hrály píseň Santa Lucia, oslavující přístav Borgo Santa Lucia. Melodie rybaře lidí zvaly na plavbu sorrentskou lodí po Neapolském zálivu. Na moři usínalo slunce a v pianissimu šedých vln vadly opuštěné květy. Síla přitažlivosti vlekla se oblázky na břehu, naléhala slapy, zdržela se a šla zpátky. Tekutost žití se měnila v malebný tvar a čas odcházel spát. Navzdory tomu pluli jsme s Axelem Munthem ve

stopě Noemovy archy. V potápěčím se kómatu snu jsme naslouchali harmonii moře. „Co leží za spánkem smrti?“ zeptal jsem se kolegy. Melodie se zdráhala odejít, chtěla být splínem v hodině poslední, než noc spolkně dávný sen. Smyčce už hrály samy, tóny se stávaly živými těly, píseň touhy se měnila v akord věčnosti. Když jsme zakotvili na Capri, sedmadvacetiletý lékař se rozhodl, že napíše Dopisy ze smutného města. Vyjdou poprvé v Londýně roku 1887.

Myslím na život, který mne přivedl až sem. Ve vzpomínce na budoucnost se v mém mozku propojila skutečnost s minulostí. Prázdnota se stávala hrou živých. Houstl provoz na datových dálnicích, nepochopením smyslu žití se štěstí digitalizovalo do tablety chemie, kterou si lze objednat na internetu. Kliknutím myši jsem vzápětí věděl, co malicherného se děje u protichodců ku Praze, jižně od Mysu Dobré naděje. Pražští vedleomci si lebedili v Aleutském souostroví. S globalizací rostla anonymita a materializací klesá hodnota najednou prožít a vlastnit vše. V srdci trysk – galop falešných cest. Teprve mrtví věděli, že hromadění není štěstím, ale těm již nebylo pomoci.

„To přeludné ticho v hrudi, kde na stříbrných strunách vesmíru zavěšen paralelní svět!“ ozval se ve mně vzkríšený hlas.

Harmonie neskrývající stesk z prchavých chvil, čelila nevěli nefritem vlahých rtů snu. Lidstvo a jeho planeta mají stále na kahanu. Na hranici hmotného a nehmotného světa se cokoli může objevit, proměnit, ale i zmizet. Neporozumění prázdnotě je jev, vyvstávající z prázdnoty. Nechá-

vám mysl volně spočívat v neomezeném prostoru pocitů, vjemů a myšlenek. V ozvěně dávných kroků slyším touhu, víru, ale i otisky zmaru.

„Byl jsem tam, kde jsem právě teď?“ tážou se alter ega. Cosi ve mně mlčí. Tuším a vím, i když nevidím – že planetu obepíná neviditelná pavučina satelitů, vybavených laserovými a kinetickými střelami, schopnými s přesností do deseti centimetrů zasáhnout jakýkoli pozemský cíl. V pečlivě se maskujícím pavoukovi dřímají kainovské geny, koronavi a digi-virus, agresor i četník. Teď už vím, že sen ovládá toho, kdo sní. V brýlích HTC VIVE jsem právě proletěl nad Hradčany a přistávám u kostela sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Když se po tomto tichém místě pozorně rozhlédnu, neshledávám živých. „Byli tady před náma náci lidi?“

„Tady je vidím v tvém genu,“ odpověděl anděl a pohlédl na rozpadající se kosti pod zemí. Na Slavině žhavé plyny, unikající z vyhasínající korony, hladily náhrobní kameny. Malíři, básníci, sochaři a hudebníci mlčeli, lékaři neléčili a právníci ponechali právo v rukách lotrů, aby ho zneužívali. Na knížecím hradě poslední developer zastřílel si lukem na vyhnulá zvířata. Neviditelní vetřelci se na internetu činí. Existují na hranici života a přáteli se s lidmi, mohou se šířit také jako troy. Internetová infekce splývá s „koroner viry“, polámanými slovy, obrázky, odkazy, webovými stránkami, videy. Společným poznávacím znakem virů i trojů je dotěrnost. Jejich neživotná těla propadají dějem na dno bez naděje.

„Lze zadržet naději ztrácející se v postfaktické době – budeme si

všichni z pohledu budoucnosti v tomto podobní?“ Připadal jsem si jako Sókrates, který se otrávil číší bolehlavu. Vjemy směřovaly s tělem do neznáma a jen s Boží pomocí nabíraly sil, abych vnitřním zrakem překonal v sobě to zlé, co chtělo bránit tomu, abych dále věřil a naději všelidské lásky žil. „V okamžiku, kdy padne mlha nebo sluchové ústrojí zaregistruje pomlku v hudbě či zrakem spočineš na panenské ploše obrazu, podvědomě pocítíš prázdnotu. V zámlece víry ji prožiješ, než tě svět zase vtáhne do děje,“ říkal mi s ozvěnou se vzdalující hlas.

Zastesklo se mi magicky vnímat ještě neztracený, blízký i vyprchávací děj. S ránem otevřelo slunce v stovčezaté Praze čerstvý den. „Krásná je Neapol, ale kdo by ji chtěl zároveň vidět a zemřít?“ Město vábíci k návratu moji mysl, jen zdánlivě se probouzející ve stínu Vesuvu, jako by se pohroužilo do rozjímání. Budoucnost bude tam, kde člověk se na moment zasná a slova z mozaiky tónů vzklíčí. „Znovu se najít, obrátit čas vzhůru nohama,“ opakuji si své prozření polohlasně už při otevřených očích. „Kolik je v čase mlčení a tolik příslibů, kdo s láskou na rtech váben smrti odešel, měl by se znovu narodit.“

„Člověk může žít bez naděje, bez přátel, bez knih, dokonce i bez hudby, pokud dovede naslouchat vlastním myšlenkám, zpěvu ptáka pod oknem a vzdálenému hlasu moře,“ řekl by lékař a spisovatel Axel Munthe.

Třetí tisíciletí nám hledí do očí.

Bohumil Ždichynec
(Praha, 2020 – Neapol, 1884)

Můžete si přečíst

Duchovní svět Tomáše Garrigua Masaryka

Královéhradecká diecéze ČČSH k 170. výročí narození T. G. Masaryka vydala publikaci *Tomáš Garrigue Masaryk a náboženství*, Martin Chadima 2020. ISBN 978-80-907315-5-4, 350 stran, formát A5, vazba brožovaná s klopmi, černobílá uvnitř s fotografiemi. K dostání v knihkupectví Kosmas a dalších kamenných obchodech, také můžete zakoupit v diecézní kanceláři KH diecéze, prodejně Blahoslav v Praze a na e-shopu eBlahoslav.

Publikace Tomáš Garrigue Masaryk a náboženství vznikla díky dlouholetému zájmu autora Martina Chadimy o myšlení a náboženské přesvědčení našeho prvního prezidenta. Masarykova osobnost dokonale demonstruje nejenom sílu ducha konkrétního člověka, ale i schopnost dostat se osobní pílí i cílevědomou prací až na pomyslný vrchol lidské společnosti. V této knize se setkáme s Masarykem, který se po celý svůj život zabýval člověkem a společností, v níž žije, v souvislosti s tím, co jej přesahuje. Alfou a omegou jeho důrazů na morálku je lidská přirozenost, která má své ukotvení v Bohu, i když často v myslích celé řady lidí je TGM zapsán jako ten, který příliš nemiloval církev, její instituce. Kniha mapuje Masarykovo filozofické i náboženské myšlení a jistě bude inspirující. Je určena všem přemýšlivým čtenářům, kteří se nebojí konfrontovat zažité představy o té či oné osobnosti s novými skutečnostmi i s novými pohledy.

Předmluva bratra biskupa Pavla Pechance k nové publikaci Tomáš Garrigue Masaryk a náboženství:

Publikace Martina Chadimy dává „hluboký vhled“ do duchovního světa Tomáše Garrigua Masaryka. Mám za to, že něco podobného si o této knížce pomyslí většina z nás hned po přečtení. Díky výtečné Martinově práci si ale směje uvědomit, že zhodnotit a přeměřovat duchovní život TGM je ve své podstatě úkol nemožný. I kdyby byla napsána několikanásobně obsáhlejší studie na toto téma, i tak by to nako-

nec byl vždy spíše jen náčrt toho, co vše Masaryka duchovně utvářelo. Je totiž osobností, která se naprosto vymyká a je provokující právě tím, že se nedá jednoduše zaškatulkovat. Zabýval se příliš širokou řadou profesí – byl filozofem, sociologem, pedagogem, novinářem, politikem, prezidentem a nedá se u něj jednoznačně pojmenovat to, co pohánělo jeho neuvěřitelnou pracovitost a nasazení života.

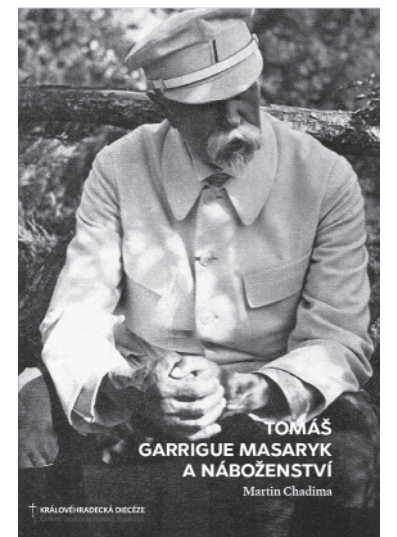
Nemůžeme se zcela v plnosti přenést do Masarykova vnímání a pojmutou veškerou jeho odpovědnost a lásku, kterou pociťoval. Je však zřejmé, že právě Masarykův osobní vztah k Bohu jej poháněl a dával mu sílu. Bůh pro něj vskutku nebyl jen jakýsi myšlenkový konstrukt, i když mnozí jeho současníci o víře TGM pochybovali. Jeho křesťanství však vycházelo z víry v osobního Boha. Bůh byl pro něj živoucí síla v jeho vlastním srdci. Proto i tvrdí: „Náboženství a zbožnost jsou spojeny.“ Zbožnost vnímal jako lék na nemocnou duši moderního člověka a ve svém spise *Sebevražda s rozhodností sobě vlastní* píše: „My potřebujeme náboženství, potřebujeme zbožnosti. Je nasnadě myšlenka, že tímto spásným náboženstvím je křesťanství.“

Nebyl by to však Masaryk, abychom v něm nacházeli jednoduchého propagátora duchovního života. Nebylo mu blízké pojetí Boha, které je zastřešeno církevní institucí dogmaticky pečlivě chráněné teologie a vynucování si poslušnosti upjatou hierarchií. I přes svůj složitý vnitřní svět se Masaryk pravidelně modlil Otčenáš a je známá jeho věta: „Všechna teologie se skrývá v Otčenáši.“ Cesta pro uvědomění si sebe sama a cesta k nalezení mrav-

ností je totiž podle Masaryka v modlitbě. V modlitbě podle něj člověk nachází duchovní střed, pevné jádro a jednotu. Nacházet víru, naději a lásku není pro Masaryka prázdňným heslem a frází, ale podstatou směřování celého života.

Kniha Tomáš Garrigue Masaryk a náboženství přináší víc než jen dobře seřazené informace nalezené v archivu. Děkuji Martinovi za vhléd do duchovního světa TGM.

Masarykovo neustálé hledání a nasazení je velmi blízké i Martinovi. Proto nyní držíte v rukách tuto publikaci a já ti, milý Martine, za ni velmi děkuji. Věřím, že kniha přinese

požehnání i pro ostatní čtenáře a modlím se za to:

Nebeský Otče, děkuji za tuto publikaci. Děkuji za možnost přiblížení duchovního světa muže, se kterým se na tomto světě už nemohu setkat, ale jehož myšlení je stále současné. Prosim o tvé požehnání pro tuto knihu, aby Tomáš Garrigue Masaryk byl dobrou inspirací pro rozum, srdce a duši těch, kdo budou číst tyto stránky. Volám k tobě s vírou v modlitbě Otčenáš spolu se všemi, které máš zde na zemi a se všemi, které máš již pevně ve svých rukách:

Otče náš, který jsi v nebesích, posvět' se jméno tvé.

Přijď' království tvé.

Bud' vůle tvá jako v nebi tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť' nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Neboť' tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Pavel Pechanec, biskup Královéhradecké diecéze ČČSH

Před 101 lety vznikla Církev československé husitské

Dokončení ze str. 1
Podle Farského je pravým základem a autoritou nové církve především „Kristus s apoštoly“. „Zakladatelé“ jsou také osobnosti z naší dávné náboženské tradice, jako Cyril a Metoděj, Mistr Jan Hus, Chelčický a čeští bratři s posledním biskupem Janem Amosem, které Farský označuje jako „dobré znalce zákona Kristova i české duše“ (tamtéž).

Inspirující osobností pro zakladatelskou generaci se stal také filozof a první prezident samostatného československého státu Tomáš Garrigue Masaryk. Kladně byl přijímán jeho důraz na náboženství pro moderního člověka. Podle Masaryka i člověk moderní doby potřebuje náboženství, má žít náboženským životem. Rozdíl je však v tom, že Masaryk chápal náboženství značně individualisticky,

jako možné i bez církve. Naproti tomu „naši otcové zakladatelé“ chápali křesťanskou víru právě ve spojení s církví. V případě vzniku Církve československé husitské před 101 lety se nejednalo jen o nějaké dobové náboženské či národní hnutí, ale šlo o zápas o Kristovu církev, jejíž základy a obrysy svým dílem zřetelně vyznačil Karel Farský pro své současníky i pro další generace. **Tomáš Butta**

Pozvánka na výstavku ke 101. výročí naší církve

Výstavka s fotografiemi a texty ze života náboženských obcí v Praze 4 je umístěna na panelech připojených ke zdi v Tábořské ulici u Husova sboru. Uspořádala ji nejstarší náboženská obec v Praze 4-Nusle ve spolupráci s obcemi Krč, Michle a Spořilov za podpory Městské části Praha 4.

Na výstavku vás srdečně zvou členové obce Nusle s náboženskými obcemi Prahy 4.

Čestmír Holeček

Tisíce malých zázraků

Dokončení ze str. 1

mobilitní knihovnu, se kterou vyráží do odlehlých vesnic, aby tak místní děti měly co číst. Antonio jezdí se svou pojízdnou knihovnou téměř 20 let a v náročném roce 2020 tomu nebylo jinak. Právě díky němu tak objevilo mnoho dětí radost ze čtení. Stoletý válečný veterán Tom Moore zase vybral, přecházením po zahradě pomocí chodítka, více než miliardu korun, které poputovaly britským zdravotníkům. Za jeho činy ho následně královna Alžběta povýšila do rytířského řádu.

Co tedy bylo na roce 2020 pozitivního? Byla to nejen obrovská vlna solidarity, kterou si jedinci napříč světadílů projevovali, ale také to byly tisíce příběhů, které tvořili ti obyčejní, ale zároveň výjimeční lidé. Lidé, kteří se neschovávali pod roušku lhostejnosti, kteří nepropadli skepsi, kteří věřili a stále věří, že mohou, bez ohledu na svůj věk, udělat něco dobrého pro ostatní. A taková ukázka lidskosti ať je nám všem inspirací i nadějí.

Je přirozené, že život není černobílý, proto ani rok, který máme před sebou, nemůže být pouze dobrý nebo pouze špatný. Přeji vám tedy, ať i v roce 2021 naleznete sílu být co nejlepším člověkem a ať dokážete spatřit ty malé, hřejivé zázraky každý den, ve světlých i temnějších časech.

Josefina Hudcová

Pocta kapitánu Grausovi

V prvej polovici adventného obdobia (10. decembra 2020) navštívil minister obrany Slovenskej republiky Jaroslav Naď Ústredie ekumenickej pastoračnej služby OS SR a OZ SR, ktoré sídli v Duklianskych kasárňach v Bratislave.

Pána ministra vojenským hlášením privítal generálny duchovný Ústredia ekumenickej pastoračnej služby plk. Mgr. Viktor Sabo.

Generálny duchovný požiadal pána ministra obrany o symbolické zapálenie dvoch sviečok na adventnom venci a o jeho príhovor k oceneným a prítomným. „Práca našej duchovnej služby možno nie je takpovediac najviditeľnejšou súčasťou ozbrojených síl, no je naozaj veľmi dôležitá. Jej prislušníci pomáhajú každý deň, pričom sú schopní a ochotní pomáhať ľuďom aj v tých najzložitejších životných situáciách. Za ich službu a výnimočné skutky som im preto chcel poďakovať aj takto osobne,“ spomenul minister obrany Jaroslav Naď.

Následne šéf rezortu obrany venoval duchovným Ústredia a zamestnancom „Pamätnú medailu k 75. výročiu SNP a skončenia 2. svetovej vojny.“ Ocenený bol aj väzenský pastor Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra kpt. Mgr. Milan Graus, CČSH. Pamätná medaila je za prácu a činnosť v ekumenickej pastoračnej službe ZVJS.

Jan Hradil

Před 10 lety...

Mezi vánočními svátky a Novým rokem se obvykle nic zvláštního neděje. Před 10 lety ve věku 85 let zemřela farářka Naděžda Brázdilová. Mladší duchovní i laici mimo Trutnov a královéhradeckou diecézi, kde do roku 2001 jako farářka působila, si možná na ni už nevzpomenou. Já na ni vzpomínám nejen jako na svou sousedku ve službě (působila jsem v Úpici, kde ona předtím také sloužila), ale i jako na významnou osobnost naší církve. V roce 1947, 30. října, po absolvování tehdejší Husovy evangelické fakulty, jí bylo uděleno kněžské svěcení. Bylo to na počátku kněžské služby žen. Dříve než ona byla vysvěcena po složení teprve 1. odborné zkoušky bohoslovecké dne 6. 7. 1947 Olga Pešková Kounovská, o níž se dočteme ve všech dostupných pramenech. Co na tom, že tato žena působila pouze externě jako pomocná duchovní od roku 1948 do roku 1950, aby pak ještě krátce působila na nově zřízené Husově bohoslovecké fakultě naší církve a konečně se s vírou a naší církví v roce 1953 rozešla!

Naděžda Brázdilová (rozená Procházková) působila po vysvěcení v naší církvi 53 let. Vdala se za faráře Jaroslava Brázdila, jemuž byl později vzat státní souhlas. Byla matkou tří dcer. Posledních téměř 50 let žila v Trutnově. Neměla lehký život, ale nebylo v její povaze se vzdát. Stále elegantní (vlastní) modely, namalovaná kuřačka (pro mnohé lidi „velmi nepřístupná“!), při bohoslužbách mírně patetická a nikdy se nepřestávající teologicky vzdělávat. Povzbuzovala kolegyně k dalšímu vzdělávání a tvořivým aktivitám. Podílela se (spolu s ThDr. Anežkou Ebertovou) na teologických konferencích sester - farářek. Pro sestry ze zahraničí byla vzorem pro jejich duchovenskou službu. I v důchodovém věku překládala s manželem z nové svěží německé teologické literatury. Její kázání byla neotřelá a mají co říci i dnes. Byla tajemnicí diecézního teologického sboru a připravovala pro kolegy aktuální teologická témata pro promyšlení. Pracovala v československém výboru Světového dne modliteb, kde se mj. podílela na tvorbě světového programu pro rok 1990...

Alena Naimanová

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Slovo se stalo tělem

To odpověděl Jan Křtitel kněžím a levitům. Z tajenky se dozvíte, čím bude křtit ten, který přichází za ním a jemuž připravuje cestu.

T	A	V	O	R	A	D	B	O	Í	V
J	P	P	Č	V	O	L	A	T	V	L
S	M	Ř	E	U	C	E	T	O	T	A
P	B	Í	E	O	R	I	Ž	M	C	S
O	A	CH	Í	B	Ř	Á	M	I	E	T
Z	V	O	T	T	Ý	I	N	L	D	N
N	Á	D	A	Ě	D	V	Ě	O	Ě	Í
A	L	P	R	A	V	D	A	S	V	T
T	S	O	N	L	P	S	M	T	S	I
Ý	N	E	Z	O	R	O	N	D	E	J

JEDNOROZENÝ
MILOST
NÁRUČ
OBDAROVAT
OTEC
PLNOST

POZNAT
PRAVDA
PŘEBÝVAT
PŘÍCHOD
SLÁVA
SPATŘIT

SVĚDECTVÍ
SVĚT
VLASTNÍ
VOLAT

(Řešení z minulého čísla: Rodiny Páně.)

Jana Krajčířiková

Vánoční sbírka

Vánoční sbírka, kterou vyhlásila Husitská diakonie, stále trvá a je možné přispět. Letošní výtežek poputuje na domácí hospic Athelas, konkrétně na léky a zdravotnický materiál pro terminálně nemocné pacienty. Více informací o možnostech, jak se do sbírky zapojit, naleznete na webových stránkách www.husitskadiakonie.cz.

Olomoucká diecéze Církve československé husitské vypisuje vyhledávací řízení na funkci

diecézní/-ho tajemníka/-ce v úvazku 1,0.

Požadavky:

- zakotvenost v CČSH, kladný vztah k administrativě, pečlivost, komunikativnost
- dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou
- trestní bezúhonnost doložená výpisem z rejstříku trestů
- dobrá uživatelská znalost práce na počítači, řidičský průkaz skupiny B výhodou (není podmínkou)

Výše mzdy se řídí církevními předpisy. Předpokládaný termín nástupu je 1. 3. 2021.

Více na tel.: 731 210 814 či e-mailu: tomas.chytil@ccsh.cz.

Nabídky se životopisem zasílejte do 31. 1. 2021 prostřednictvím e-mailové adresy dieceze.olomouc@ccsh.cz nebo poštou na: Olomoucká diecéze Církve československé husitské, Žilinská 113/5, 779 00 Olomouc.

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervin Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamacce: tel. 220 398 117

